

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andrei Șaguna
APARE SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe

se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor

un șir petiț 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Reîntoarcerea filosofiei

Cel mai important eveniment intelectual al verii din care am ieșit a fost Congresul Internațional de Filosofie ținut la Paris și închinat memoriei lui Descartes, al cărui tricentenar (1637—1937) s'a împlinit anul acesta.

El marchează o radicală schimbare la față a filosofiei, o apropiere decisivă de religie, de care se depărtașe cu ifos începând cu finea secolului 18. Drumul pe care l-a parcurs filosofia de atunci încoace, exceptând pe prea puțini din reprezentanții ei, a fost drumul celor mai grave erori și al celor mai crunte apostazii dela adevărul religios, mărturisit cu evidențe superioare de toată inima omenescă până ce nu este deplin înăbușită de stomacul animalic. Empirism, senzualism, agnosticism, pozitivism, monism materialist sau idealist, iată tot atâtea căderi semețe, tot atâtea faze ale orbirii de care a fost atinsă, în aroganța sa, rațiunea omenescă dornică să șteargă pe Dumnezeu din cuprinsul existenței, ca pe cea mai incomodă, ca pe cea mai puțin ascultătoare de om dintre realități. Alungată din domeniul realităților la cari se poate ajunge cu rațiunea, prin Kant, apologetica unor reprezentanți timizi ai creștinismului apelase la ajutorul sentimentului. Religia desbrăcată de atributul majestos al adevărului, avea să se mulțumească, după opinia lumii intelectuale, cel mult cu atributul utilului. Religia e bună nu pentru că învățăturile sale de credință corăspund unor realități transubiective, ci pentru că face bine sufletului, satisface un sentiment și aduce servicii morale. Religia trebuie să se mulțumească cu rolul tolerat al unei ficțiuni folositoare.

Dar iată că mintea omenescă după ce-a îmbrățișat cu aviditate toate explicațiile ateiste ale lumii, pentru că erau simple, pentru că alungau misterul cel mare al lui Dumnezeu, pentru că satisfăceau dorința de absolută autonomie — până la anarhie — a omului, le părăsește pe toate desamăgită, făcând mea culpa, recunoscând pe Dumnezeu, Stăpânul lumii, care nu poate fi identificat cu ea.

Toate explicațiile fără Dumnezeu ale lumii au fost naivități și mintea omenescă, puțin mai maturizată acum, vede că toate construcțiile acestea pe cari le-a ridicat încredințat, au fost copilării pretențioase, dar și răutăcioase. «Transcendentul» se vedea prin toate fereștrile turnulețelor ridicate, în afară de ele, vast și majestos, imposibil de adunat într-o construcție omenescă, înspăimântător și atractiv totodată în misterul lui impenetrabil, bătându-și joc de toate eforturile minții omenesci de a scăpa de El, de a-l înlătura din construcțiile ei filosofice și sociale.

Nimic nu s'a dovedit așa de puțin viabil ca sistemele filosofice clădite de mintea omenescă în cursul ultimului veac. S'a confirmat cu prisosință adevărul că cu cât e mai potrivnică lui Dumnezeu o sforțare omenescă, cu atât e mai puțin trainic rezultatul atins de ea. Și cu cât această sforțare e purtată mai mult de voința de a sluji lui Dumnezeu, cu atât roadele ei rămân ca un bun câștigat pentru timpuri îndelungate. Toate ideile și toate operele fructificate de creștinism rămân tari ca stânca, fie în ele însăși, fie în imitarea lor. Descoperirile științifice — făcute și ele aproape numai de spiritele credincioase — rămân de asemenea ca tot atâtea descoperiri ale măririi lui Dumnezeu creatorul. Toate formele sociale și de stat întemeiate pe forța religioasă și morală vor dăinui în toată istoria. Dar formele sociale și de stat potrivnice lui Dumnezeu și virtuților inspirate de el, s'au dovedit simple utopii, cari chiar când au putut avea o zi de viață, n'au avut-o decât plină de sânge.

Vor mai fi răsculări împotriva lui Dumnezeu și în viitor. Căci șarpele cel rău încă nu e legat. Dar putem fi siguri că nici ele nu vor avea altă soartă decât cele de până acum. Toate dau noi prilejuri de arătare a puterii lui Dumnezeu, care rupe dinții tot celui ce l-se ridică împotriva.

De astădată înregistrăm o nouă victorie a Lui împotriva filosofiei. Filosofii fac act de supunere. Și anume chiar în cetatea Sorbonei, căpetenia ateismului intelectual în ultimii 150 ani. Congresul dela Paris s'a declarat în sfârșit copleșit de prezența Transcendentului.

Iată cum descrie atmosfera congresului un martor ocular, dl Grigorie Popa, în revista «Gândirea» de pe Septembrie a. c.:

«Din lucrările împărțite în șase secțiuni și cele citite și discutate în ședințe plenare, cum a fost comunicarea dlui I. Petrovici, «Ideea de Dumnezeu în fața rațiunii», cele cari au dat tonul și au imprimat o linie de monumentalitate congresului sunt, fără îndoială, problemele înscrise la capitolul «Transcendentă — Imanență». Dealtminteri, socotim că prezența totală și luminoasă a Transcendentului constituie nimbul metafizic al congresului. Era emoționant să vezi cum Transcendentul, gonit de pozitivismul, intelectualismul și scientismul Sorbonei, se constituie din nou în problemă cardinală pentru meditațiile metafizice. În afară de asta, accentul grav și ueneric dramatic al comunicărilor dela acest capitol, ale căror debateri angajează profund destinul demiurgic al omului, îți lasă sentimentul unei grandori de esență divină, toate parcă mărturisesc, într'un singur glas, că omul nu este

nimic, dacă nu este o aspirație spre Transcendent, spre Divin.»

Iar mai departe:

«Critica dlui I. Petrovici, nu numai că a câștigat adeziunea întregului public, dar a determinat în măsură simțitoare ținuta intelectuală a congresului, care s'ar putea preciza în următoarele propoziții:

1. Credința în puterea demiurgică a spiritului.
2. Credința în primatul spiritualității.
3. Credința în existența, nu fenomenală, ci esențială a Transcendenței.
4. Recunoașterea și dreptul la viață a metafizicii. Prin urmare, o îndepărtare pronunțată de pozitivism și de fenomenalism.

Acesta ar fi, extrem de sumar, bilanțul general al congresului.»

Ce caută earăș catolicismul la noi?

(=) Emisarii Vaticanului, un nunțiu și un cardinal, au cutrierat, zile și săptămâni, întinsul pământului românesc, ca să aducă, unei țări ortodoxe — ce? Binecuvântările papei!... dar în același timp — o mărturisește monitorul unițiilor mitropoliei dela Blaj, — «să marcheze o nouă peatră de hotar în drumul nostru (al unițiilor). Un nou început. O nouă direcție. Un nou avânt... Trebuie să începem marea ofensivă pentru refacerea spirituală a vieții noastre... Să dăm lupta cu curaj!...»

Puși astfel la cale înșiși arhieriei uniții, cari tot la îndem catolic au lipsit din biserica încoronării dela Alba-Iulia, încearcă o nouă iezuitică manoperă. O descopere ziarul clujan, **România Nouă**, care stă în prietenești legături cu Blajul, și care aduce următoarea informație:

„Intr'o conferință episcopală ținută la Blaj, arhieriei româno-uniți au hotărât, că vor interveni la locul cel mai înalt pentru ca decretul de înființare al Episcopiei ortodoxe române de Maramureș să nu fie ratificat.

În scopul acesta au cerut audiență colectivă la Suveran. Audiența nu le-a fost acordată.

Episcopii au avut o convorbire cu dl Iamandi, ministrul cultelor.

Dl Valer Pop, solicitat să se pună în fruntea unei acțiuni de protestare, a refuzat și a declarat, că mai curând renunță la președinția Agrului.»

Eată, prin urmare, pornită de sus, o năvală uniată în toată forma.

Papa, în dragostea catolică ce o poartă «Orientului», vede cu ochi buni, de părinte grijuliu, cum uniții noștri, la toate solemnele recepții făcute în cinstea emisarilor vizitatori, se prezintă ca și la procesiuni și congrese, braț la braț cu paterii romano-catolici unguri, ca un Balázs Dezső, Aron Márton, un Dombi,

Bucurați-vă toți cei ce lăudați numele Domnului! Dar nu pentru a vă liniști că deacum situația vă e cu mult mai comodă, ci pentru această nouă manifestare a măririi și puterii Lui. El este cu noi, cu lumea. Nimic nu-L poate depărta definitiv dela grija ei. Aceasta trebuie să ne dea curaj și putere pentru a da ultimul asalt împotriva celor ce-L dușmănesc și-L batjocoresc colectiv și organizat — cum este în bolșevism — sau individual, prin nepăsare și imoralitate. Avem cu noi azi și filosofia. Azi nu ne mai poate nimeni intimidă acuzându-ne de obscurantism și de învechire. Reprezentantii cei mai autorizați — chiar de omenire — ai luminii, mărturisesc că lumina a fost și este cu noi. Iar întunecul și obscurantismul, acolo unde e și ura împotriva lui Dumnezeu.

D. S.

iezuit, și alți intoleranți, iredențiști și fanatici prozelitiști catolici.

Înscenările iezuitice, îndreptate astfel împotriva restaurării episcopiei ortodoxe dela Sighet, caracterizează deplin felul de gândire uniată ce se scaldă azi în apele catolicismului pur internațional, împotriva tuturor intereselor statului nostru național.

Și, cam prin cine adevărat socotesc deșteptii monseniori, domestici și mai puțin domestici, ai Blajului, să salveze viața Maramureșului, copleșit de sărăcie și de iudaism, subminat de revizionisti unguri catolici, în fragedă iubire cu uniții noștri? Auziți:

Prin episcopia, tot uniată, dela Baia Mare!

Păstorită de P. S. Rusu, — cine nu-l știe! — ne putem închipui ce fel de viață națională românească s'ar pregăti Maramureșului oropsit...

Arhierul dela Baia Mare, descalificat și total compromis în ședința din earna trecută a Senatului, sprijinitorul colțos al rutenilor iredențiști, apărătorul acerb al celor ce au distrus ctitoriile domnești ale Bucovinei, vlădica rătăcit, despre care dl profesor N. Iorga a declarat că: *Românii de astăzi vor ajunge rutenii de mâne cu un astfel de Episcop*, — acela este chemat, de nenorocirii monseniori dela Blaj, să ne apere românismul și interesele naționale în Maramureș!

Halal de așa capete, cu idei pe cât de ridicole, pe atât de proaste și nenorocite, — susținute și încurajate chiar de prezența unui cardinal și adoptate, cu tineresc avânt, de sluguțele clarissime din monitorul târnăvean.

Mântuirea Maramureșului n'are să sosească niciodată dela Baia Mare a lui Alexandru Rusu.

Va sosi însă, — pe lângă toate născocirile perfide ale catolicismului unguresc, pe lângă toate poftele de mărire erostratică ale uniaților, — dela vlădicia noastră, cea din Sighet.

*

Postscript. — Deși Unirea mai nouă vine să desmințească știrea confratelui său dela Cluj și să declare că episcopatul uniat n'a cerut nici o «audiiență colectivă» la M. Sa Regele, — totuși monitorul mitropoliei blăjene anunță un război uniat, în chestiunea episcopiei noastre ortodoxe din Maramureș, și anume «un război confesional în toată puterea și în toată frumuseța».

Dacă «războiul» anunțat, va fi împodobit și cu toată „frumuseța”, e semn că uniații îl vor purta mai mult împotriva morilor de vânt, — va fi un război hazliu, neavând la adecă cu cine să poarte unul serios.

Misiunea episcopiei ortodoxe în Maramureș nu este — cum mințește mereu Unirea — de a face din uniații maramureșeni ortodocși cu forța.

Fiecare uniat, de ori și unde, e liber deplin să treacă sau să nu treacă la vechea lege românească, de care pe vitrege vremuri s'a rupt.

Silă, de nici un fel și de nicăeri, nu i se aduce.

Ortodoxia creștină n'a purtat niciodată și nu poartă luptă de distrugere împotriva altor biserici și mănăstiri, — cum earăș minte foaia blăjană.

Catolicismul însă? Altă căciulă.

E, în adevăr, și întristător, dar și de prisos, să înșirăm crimele și păcatele lui, săvârșite pe această temă în istoria bisericească. Le cunoaște bine o lume întreagă ca vrednice de toată osândă.

Sibiul se pregătește să primească pe M. Sa Regele Carol II, precum și pe înalții demnitari cari vor veni la Sibiul cu ocazia apropiatelor manevre.

Dl prefect Dr. Nicolae Regman a adresat un inimos apel către cetățenii municipiului și județului Sibiu, și arătând importanța vizitei regale, îi îndeamnă să iasă întru întâmpinarea iubitelui nostru Suveran.

Hirotonirea noului episcop al armatei, P. S. Sa Dr. Partenie Ciopron, s'a făcut în 25 I. c. la Patriarhie. Serviciul religios s'a săvârșit de I. P. S. mitropolit Visarion al Bucovinei și de PP. SS. LL. Episcopii Grigorie al Argeșului și Policarp al Americii. De față au fost toți membrii Sfântului Sinod, aflători în capitală.

După terminarea serviciului divin, I. P. S. Patriarh a încredințat noului hirotonit cârja arhierescă, urându-i păstorire rodnică.

A răspuns noul hirotonit, arătând însemnătatea oficiului de episcop, și exprimându-și adâncul său devotament față de M. Sa Regele.

Apoi a adus mulțumiri PP. SS. membri ai Sf. Sinod cari l-au recomandat și dlui ministru al apărării naționale care — potrivit legii clerului militar — l-a ales în această înaltă demnitate, de grea răspundere.

În încheiere, noul episcop făgăduiește că își va da toată osteneala pentru a corespunde încrederii ce i s'a acordat.

Serbări mari naționale la Alba-Iulia. În 14 Octomvrie 1937, după terminarea manevrelor armatei noastre, se vor desfășura la Alba-Iulia, cu prilejul inaugurării statuii martirilor Horia, Cloșca și Crișan, mari serbări naționale. Vor asista la serbări: toate misiunile străine care vin în țară cu ocazia manevrelor. Va defila în fața lor mare mulțime de țărani din toate colțurile Ardealului, în costumele lor. Participă la manifestație și toți membrii guvernului.

Vizita oaspeților poloni la Patriarhie

I. P. Sf. mitropolit Dionisie al Varșoviei și însoțitorii săi au asistat Duminecă dimineața la slujba în sobor din biserica patriarhală.

După sfânta slujbă, oaspeții, membrii Sfântului Sinod, protopopii capitalei și alți preoți invitați au trecut în sala mare a patriarhiei, unde a urmat o recepție.

Conform însărcinării date de președintele Sfântului Sinod al bisericii ortodoxe române, de a saluta în numele înaltei ierarhii și al clerului român pe înaltul oaspe venit în capitala României, a luat cuvântul I. P. S. mitropolit Visarion al Bucovinei. Dorim în deosebi, a zis I. P. S. Sa, ca roadele acestei vizite să fie în curând o cât mai strânsă legătură frățească în Domnul și o vie colaborare întru întărirea prin biserică a instituțiilor sociale și culturale, ce formează temelia structurii statelor noastre în prezent.

A cuvântat după aceasta, în franțuzește, P. C. părinte P. Partenie, secretarul general al cultelor și artelor, aducând iluztrului oaspe cele mai înalte omagii în numele dlui ministru al cultelor, împedecat să participa la aceste impresionante manifestații de simpatie, cu care poporul român și biserica sa ortodoxă întâmpină vizita ce o face la noi în țară șeful bisericii ortodoxe din Polonia, I. P. S. mitropolit Dionisie. Luând drumul Bucureștilor, I. P. S. mitropolit al Varșoviei subliniază, cu prestigiu, nevoia ca ortodoxia bisericilor ortodoxe să însemne o mare masă de solidarism și de ecumenicitate, mai ales azi când nu putem opune alt granit erezilor destrămoare de religie și comunismului distrugător de nație.

P. S. Sa episcopul Sava, ca delegat al Sfântului Sinod din Polonia, a vorbit în numele mitropolitului Varșoviei și al întregii Polonii, făcând la sfârșit urări M. Sale Regelui Carol II și mulțumind I. P. S. Sale Patriarhului Miron, precum și I. P. S. Sale mitropolitului Visarion al Bucovinei, vecin și bun prieten al Poloniei.

În numele guvernului polon a rostit frumoase cuvinte conducătorul legațiunii polone dela București, Contele Poninski, asociind guvernul polon la manifestația de solidaritate creștină româno-polonă.

I. P. S. Patriarh Miron, terminându-se recepția, a întrunit la o masă frățească pe oaspeții poloni, membrii Sfântului Sinod și alți invitați. A vorbit I. P. S. Patriarh Miron, închinând în sănătatea Excelenței Sale dlui președinte Ign. Moscicki al republicii polone, și comunicând cu bucurie că guvernul polon a creat două burse anuale special pentru doi teologi români la universitatea din Varșovia.

A răspuns, într'o cuvântare mai lungă, I. P. S. mitropolit Dionisie, amintind cu emoție participarea delegației sfinte biserici ortodoxe române la proclamarea autocefaliei bisericii ortodoxe polone; cu aceeași emoție amintește și de clipele petrecute la 1925 în România, cu ocazia solemnei întronării a primului patriarh al României. Terminând, închină pentru prosperitatea, sănătatea și fericirea Dinastiei române și a M. Sale Regelui Carol II.

Cuvântarea I. P. S. mitropolit Dionisie, rostită în limba polonă, a fost interpretată de dl V. Dudu, subliniind prin frumoase cuvinte caracterul nobil al poporului polon, pe care-l cunoaște din timpul celor patru ani de studii teologice la Varșovia.

Regulamentul alegerilor bisericesti. Regulamentul pentru alegerea și constituirea organelor reprezentative și executive din cuprinsul Bisericii ort. rom., votat de congresul național-bisericesc, a fost supus M. Sale Regelui Carol II spre aprobare și promulgare. El a apărut în Monitorul Oficial, căpătând prin aceasta putere obligatorie. Noul alegeri generale ce ne așteaptă, se vor face astfel în temeiul Regulamentului promulgat.

Înalt Prea Sf. Mitropolit Dionisie al Varșoviei

Înaltul ierarh, mitropolitul ortodox al Varșoviei, care a vizitat în timpul de cinci zile cât a petrecut în mijlocul nostru, monumentele și instituțiile noastre religioase, este unul dintre cei mai distinși reprezentanți ai înaltului cler creștin-ortodox. Vlădica Dionisie stăpânește nu numai o bogată și serioasă cultură teologică, ci și cea inteligență, înțelepciune, bunătate și smerenie ce sânt podoabele reale ale unei fețe bisericești.

Născut în anul 1871, — pentru excelența sa personalitate, I. P. S. Sa Dionisie, a fost ales în anul 1923, după săvârșirea din viață a mitropolitului Gheorghe, conducător al ortodocșilor din Polonia.

În exercitarea acestei înalte demnități, vlădica Dionisie a dovedit nu numai suflul unui eminent păstor, ci și un admirabil spirit de organizare și conducere.

Pe lângă dragostea și respectul credincioșilor săi, I. P. S. Sa Dionisie se bucură de stima multor creștini ortodocși din străinătate.

Mai amintim că Înalt Prea Sf. Mitropolit Dionisie posedă marea cruce a ordinului Steaua României și că a luat parte activă la entusiasta recepție făcută în acest an M. Sale Regelui Carol al II-lea și A. Sale Marelui Voevod Mihai, în Polonia.

Inițiativa marelui mitropolit polon de a face o vizită oficială I. P. S. Sale Patriarhului României, este un eveniment de cea mai mare însemnătate, subliniind în ochii lumii întregi uniunea spirituală și morală dintre cele două țări amice și aliate.

Biserica ortodoxă polonă, autocefală dela 1933, se bucură de toate libertățile și drepturile ce i-au fost recunoscute atât prin constituție, cât și prin acordul din Sept. 1925, în care s'a stabilit un sistem de colaborare între ea și stat.

Pe lângă mitropolia ortodoxă din Varșovia, mai sânt episcopatele ortodoxe cu reședințele la: Vilna, Grodno, Pinks și Krzemienice.

Biserica ortodoxă din Polonia are astăzi 4 milioane și jumătate de credincioși, căci în ultimul deceniu, populația ortodoxă a crescut cu un milion de suflete, ceea ce depășește cu mult sporul natural și este cea mai bună dovadă a excelențelor condițiuni de înflorire, în care se găsește Biserica ortodoxă în Polonia.

Credincioșii sânt, ca naționalitate diferiți. Cea mai mare parte o formează ucrainenii, rușii albi și pe urmă polonezii; apoi urmează rușii cu un foarte mic număr.

I. P. S. Mitropolit Dionisie a fost însoțit în călătoria sa de P. S. Episcop Sava de Lublin, vicarul mitropoliei Varșoviei.

Episcopul Sava, azi în vârstă de 40 de ani, fusese elev al corpului pajilor din Petersburg, în timpul războiului a slujit ca ofițer, ear după revoluția bolșevică a emigrat în Iugoslavia, unde a intrat în cler.

Ca preot tânăr, părintele Sava a lucrat mai întâi în Italia, pe care o părăsi după puțin timp pentru ca să se stabilească în Polonia.

Primul post important pe care l-a ocupat acolo, a fost acela de director al internatului studenților în teologie al universității din Varșovia.

În 1929, părintele Sava este numit arhimandrit și imediat după aceea i s'a încredințat postul de exarh al Mănăstirilor din dieceza Varșoviei și a Volâniei.

În 1932 este sfințit episcop de Lublin.

Distinsul prelat a făcut numeroase călătorii în străinătate, cu care ocaziune a ținut mai multe conferințe religioase. A vizitat România de mai multe ori. Bun cunosător al mai multor limbi, P. S. Episcop Sava posedă înalta distincțiune a ordinului „Steaua României” în gradul de mare ofițer.

C. preoți să stea în fruntea mișcării

Oastea Domnului

Biserică și Stat

Sub acest titlu, ziarul *Neue Zürcher Zeitung* din 16 Septemvrie 1937, publică un raport despre adunarea publică a partidului liberal din orașul Zürich.

Redăm, în traducere, pentru cetitorii noștri, părțile de căpetenie din amintitul raport.

Face onoare populației din Zürich — scrie *Neue Zürcher Zeitung* — când manifestă un interes atât de mare complexului de probleme privitoare la raporturile dintre stat și biserică, încât adunarea publică din 15 Septemvrie 1937 dela *Fraumünster* a trebuit completată printr'o organizare paralelă în *Grossmünster*.

Onorează însă și atitudinea partidului liberal din Zürich, care a avut curajul ce se părea a început drept o îndrăzneală și o imposibilitate, să invite membrii săi la o temă cum este *Biserică și Stat*.

Participare impunătoare a fost răspunsul de mulțămire atât față de partid, cât și față de oratorii iubiți cari și-au rostit conferențele.

Profesorul F. Frauchiger, președintele partidului, deschide adunarea salutând prezența delegațiilor bisericești și civili, și spunând: Dacă partidul liberal se ocupă de raportul dintre stat și biserică, n'o face decât pentru a înfățișa importanța ce o are biserica în statul modern și cu deosebire în democrație. Vreme destul de lungă, marile probleme de cultură erau date pe mâna societăților nepolitice, și astfel s'a ivit părerea greșită, că partidele politice ar fi să se mărginească la chestiunile economice ale zilei, ear chestiunile culturale să fie lăsate în grija spiritelor și corporațiilor nepolitice. Astfel de concepție, cu toate acestea nu poate dăinui timp mai îndelungat într'o democrație, unde politica, în înțelesul ei bun și vechi, înseamnă promovarea binelui pentru obște. O politică salutară este absolut de neînchipuit fără conștiința și mobilizarea energiilor etice și religioase. Nu e vorbă de a fermeca masele, ci de o culturalizare a personalității, a cărei culme va fi binele întregului, și nu al individului. Fiecare partid este ceea ce fac dintr'insul membrii săi, și nici raportul binecuvântat dintre stat și biserică nu poate fi lucru de sine înțeles: el nu există în lipsă de credincioși veghetori. Rămâne totdeauna adevărată vorba: Examinează ceea ce se potrivește cerințelor timpului și ceea ce trebuie păstrat neatins.

Profesorul Adolf Keller (Geneva) a dezvoltat după aceasta: «Raporturile actuale între stat și biserică în Europa».

Oratorul spune: Orașul Zürich se bucură de raportul liber, armonios și fericit între stat și biserică.

În Anglia, legătura aceasta este foarte strânsă. Statul ține cu tărie la biserică, și biserica ține tot așa la stat. Cele mai largi drepturi sânt acordate bisericii, pentru că poporul englez vrea să fie popor creștin și pentru că el nu obișnuiește să facă din deosebirile principiale arme de luptă și ceartă.

Franța a devenit, dela 1905, țara clasică a separațiunii.

În Rusia bolșevică s'au mestecat într'un amalgam teoriile marxiste cu eshatologie creștină și cu idei misionare slave, dar religiozitatea înăscută a poporului rus va avea aici efect mai hotărâtor decât exagerările doctrinelor din apus.

Interesantă este calea bătută de Italia lui Cavour, începând dela libera chiesa in libero stato (biserică liberă în stat liber) și până la învățătura lui Mussolini despre „ambele suveranități”.

În Germania național-socialistică hotărăște națiunea și poporul, în senzul unui vitalism psihofizic.

Dr. A. Frey, redactor al serviciului presei evanghelice, a făcut temeinică analiza în tema despre biserică și democrație.

Profesorul Ludvig Köhler constată că biserica din Zürich este biserică de stat. Biserica, de altfel, are să-și reguleze

Probleme-Recensii-Comentarii

Ștefan Meteș: Mănăstirile românești din Transilvania și Ungaria. — Revista *Adevărul literar și artistic* scrie:

Carte binevenită care ne informează atât pe noi, cât și străinătatea asupra unor instituții care au contribuit odată cu întărirea credinței religioase și la pregătirea unității culturale din România mare.

Cartea are două părți: „Introducerea”, adică „Istoricul mănăstirilor române din Transilvania și ținuturi unguerești populate cu români, și partea a doua „Lista alfabetică” a acestor mănăstiri.

Di Meteș desprinde mai ales influența pe care viața spirituală a mănăstirilor a avut-o asupra poporului din Transilvania, susținându-l în lupta înverșunată dusă pentru apărarea credinței tradiționale, împotriva tuturor opresorilor săi. Important e felul său de a trata subiectul: mărturiile și documentele descoperite și arătate, ca dovezi de netăgăduit a celor afirmate. De asemenea sânt foarte bine deslușite și întărite, prin informații sigure, legăturile religioase ale românilor din Transilvania cu biserica din Principatele Danubiene, precum și rolul jucat de mănăstirea din Blaj, metropola românilor din Transilvania uniți cu Roma în 1700, în cultura și civilizația Transilvaniei.

Alcătuirea științifică a lucrării cu tabela analitică de la fine și diversele sale indexe, fac încă un merit pentru această carte de valoare și scurtele monografii a unora dintre cele mai importante din aceste mănăstiri: Alba-Iulia, Prislop, Blaj, etc.

Ecouri dintr'un trecut chinuit ajung astfel până la noi și ne cuprind regretul zădarnic pentru comorile de viață spirituală românească ce s'au putut pierde odată cu distrugerea acestor prețioase instituții. *IS. SD.*

„Cateurop”. — În câteva librării din Viena se vindea în vara aceasta o broșură intitulată „Cateurop”, catolica Europă, de Eugen Teodor Gömöri.

Autorul cu nume unguerec dorește să provoace o mișcare cu scopul de a înființa e „Europă catolică”. Așadar o mișcare nouă, în care firește nu s'a mișcat altceva, decât condeiul fantazist în sânul catolicismului politic. „Cateurop” ar avea chemarea să creeze temelile spirituale pentru „Statele unite catolice” în Europa, un bloc al statelor catolice în jurul noului imperiu austriac sau maghiar. Di Gömöri este marinos și ar vrea să încorporeze în acest bloc catolic: Franța, Italia, Spania, Cehoslovacia, Polonia, Belgia, Portugalia, și probabil chiar și România și Albania.

Pe autor nu-l supără faptul, că unele din statele amintite sânt stăpânite de marxiști, francmasoni și jidani; el crede că mișcarea nouă ar putea unifica aceste state în slujba catolicismului militant, prin care ar putea fi combătut marxismul și naționalismul sau „rassismul” devenind firește pretutindenea catolicismul religie dominantă.

Chiar și protestanții, și fără îndoială și ortodocșii, ar putea colabora pentru realizarea Europei catolice. Europa aceasta din vedenia autorului are să fie un stat federal. Di Gömöri n'o spun pe față, dar planul său urmărește — precum spun zările germane — o pace durabilă în Europa prin desbinarea Germaniei. Ideia aceasta nu este absolut nouă. În anii primi după război a exi-

ea însăși toate cauzele sale, ca biserică liberă, în ale cărei doctrine statul nu intervine.

Conferințele desfășurate la Fraumünster și Grossmünster, în seara de Miercuri, 15 Septembrie 1937, de dnii Keller, Köhler, Brunner și Frey despre tema: *Biserică și Stat*, vor apărea în formă de broșură în editura Leemann, Zürich.

stat mișcarea separatiștilor catolici, cari doreau să creeze un cerc catolic conștând din Renania, Bavaria, Cehoslovacia și Polonia în jurul Prusiei protestante.

Planul dlui Gömöri are un singur cusur, nu este acceptat nici chiar de către catolicii din Austria, ci respins ca un fruct al unei fantazii bolnave de grandomanie. Europa catolică, vedenia unguerului renegat, este o himeră de care se sperie chiar și Austria catolică.

Dr. N. T.

O vizitație canonică. — Din ordinul I. P. S. Sale Păr. Mitropolit *Nicolae*, s'a făcut între 18 și 31 August o vizitație canonică în parohiile din tractul *Geoagiului*, de către P. C. părinte protoiereu Gh. Maior, profesor la școala normală din Sibiu.

Istorice momente au petrecut toate parohiile acestui protopopiat. Incepând cu valea cea mai anevoioasă și terminând cu drumul cel mai practicabil n'a rămas nici o bisericuță necercetată și nici un oficiu parohial necontrolat.

La fiecare oficiu parohial, P. C. Prot. Maior nu se mărginea la rigidul control biurocratic și semnătură de registre, ci se interesă în deaproape de activitatea pastorală, culturală a preotului, lectură, societăți religioase, piedeci ce-i stau în calea zelului pastoral, conflicte cu credincioși, cu autorități nevoi și griji familiare etc.

C. preoțime nu a fost supusă unei anchete, ci se afla asistând la un curs pastoral.

La conferința finală, la care a fost invitat întregul număr de preoți din tract, cele 3 ore de după sfânta liturghie au trecut pe nesimțite. Pentru uniformizarea cultului ni-a dat îndrumări tipiconale; pentru prosperarea și intensificarea vieții religioase ni-a dat calde povești. „Iubiți-vă, fraților preoți, iubiți-vă credincioșii, iubiți-vă întreolaltă, iubiți-vă fără măsură, iubirea este cea mai aleasă calitate a unui preot”.

Prezența-i în mijlocul nostru, deși de scurtă durată, ne-a fost totuș de mare folos pastoral. Fiecare frate preot i-a putut împrumuta ceva din însușirile de duhovnicesc păstor. *Coresp.*

Conferința și F. O. R. — Reînființarea de astăzi a protopopiatului nostru din Odorhei, este prilej de mare bucurie pentru toată suflarea ortodoxă de

pe aceste plaiuri și cu deosebire pentru C. preoțime. Aceasta și-a ținut în 12 Sept., prima conferință. Au lipsit doar doi preoți din 14, câți are azi protopopiatul, condus de strădălnicul administrator *Sebastian Rusan*, paroh în oraș. Au slujit cu toții în sobor liturghia, după care s'a ținut predica ocazională, aleasă. Imediat a urmat ședința sărbătorească în sala liceului din loc, în care s'a citit actul de reînființare, dat de sf. mitropolie din Sibiu și într'o atmosferă emoționantă s'a făcut predarea agendelor noului oficiu. Aici și-au spus cuvântul avântat P. C. părinte Seb. Rusan, și a continuat noul ales președinte al FOR, dl *M. Constantinescu*, prefectul județului; apoi P. C. părinte protopop *Em. Stoica* al Sighișoarei, care a arătat necesitatea reînființării protopopiatului, lucrare pe care P. C. Sa a susținut-o ca raportor în adunarea eparhială din a. c. Dând în primire nouile parohii cu care a conlucrat, urează tuturor fraților în Hristos spor la muncă în ogorul cel nou, pentru câștigarea de bogată roadă în binele bisericii și al neamului.

Au mai vorbit: dl *Steriopol*, în numele „Astrei” și liceului ș. a. Răspunde părintele Seb. Rusan, talmăcind, sentimentul de grea răspundere ce-l apasă și silințele ce le va aduce, neprecupețit, cu toată C. preoțime, ca să corespundă tuturor așteptărilor.

În fața publicului select a urmat conferința părintelui *Simion Radu*, paroh și profesor în I. G. Duca, și tratând subiectul: „*Dovezi despre existența protopopiatului ortodox al Odorheiului*”.

După masă, la ora 5 s'a ținut conferința intimă a preoților, prezidată de P. C. Lor, *Em. Stoica* și *Seb. Rusan*. S'a împărțit protopopiatul în cercuri pastorale, s'au stabilit normele de activitate și mijloacele de pastorație în Secuime, pentru o bună recoltă în desțelenirea ogorului strămoșesc. Toate acestea s'au discutat în jurul frumoasei conferințe, ținută de părintele *I. Popa-Vârghiș*, care a vorbit despre: „*Rolul de misionar al preotului în Secuime*”.

Tot aici s'a comunicat că Onor. minister al cultelor a binevoit să doneze suma de 210.000 lei, pentru organizarea noului parohii din protopopiat.

Frații în Hristos, s'au întors apoi la parohiile lor, cu gândul și credința că odată, prin munca lor, și acest pămant va răsună de slava sfintei ortodoxii, cum a fost acum 200 ani, când slujeau la prestol în Dumineci, peste 56 preoți, în 50 biserici.

Dea Domnul ca gândul și avântul lor să fie într'un ceas bun! *Dar.*

Faptă creștinească. — «*Vreau să dorm somnul de veci sub scutul bisericii noastre ortodoxe și în umbra sfintei cruci*».

Este lucru știut, că dușmanul turanic, ademenit de gogorița ideii de stat național maghiar, a căutat să maghiarizeze cu forța pe toți nemaghiarii din țara aceasta.

Terenul cel mai prielnic, în era de tristă pomenire, a fost regiunea numită Secuime, în realitate *secuizată* de ei. Luatu-ni-au graiul românesc, schimbat-au obiceiurile strămoșești, închis-ni-au bisericile tolerate pela periferiile comunelor, dar *credința strămoșească*, apărută de preoții mucenici de odinioară, cu toată lupta cumplită, n'au fost în stare să ni-o răpească.

Trecuți în registrele confesiunilor maghiare, românii maghiarizați nu și-au aflat alinarea durerilor și întărirea sufletească.

După trecerea furtunei, la apariția soarelui strălucitor pe orizontul românismului la primul dangăt de clopot în bisericuța deschisă, au alergat din nou acolo, de unge fuseseră izgoniți.

Unii dintre ei și-au dat seamă ce-a însemnat în trecut biserica pentru ei. Iși dau și astăzi seamă de greutatea ce îndură această biserică — și caută din ceea ce li-a dat Dumnezeu să ajute sfânta Biserică.

Caz mai nou s'a petrecut în comuna *Aita-Mare*, județul *Trei-Scaune*, unde văduva *Maria Gyenge*, la adânci bătrânețe își lasă întreaga avere bisericii ortodoxe române. Avereă constă din: 1 casă cu supra edificii și grădină, 3 jugăre loc arabil, și suma de 22.000 lei depusă la banca din localitate.

Numita văduvă, la iscălirea actului a declarat: „Deși soțul meu funcționar la C. F. Ungare, a fost unguer și eu nevoită să-i urmez confesiunea, totuși din inima mea trecutul nu a fost în stare să-mi răpească credința mamei mele. Las averea mea bisericii ortodoxe române, și doresc ca somnul de veci să-l dorm la scutul acestei biserici și în umbra sfintei cruci”.

În numele parohiei aduc mulțămiri călduroase văduvei *Gyenge Maria*, pentru frumoasa faptă creștinească. — *Pr. Ioan Bunuș.*

În prezența M. Sale Regelui, a Marului Voevod Mihai, a Principelui de Wied și a Principelui *Friederich* de Hohenzollern, a fost sfințită săptămâna trecută, biserica castelului de vânătoare din *Lăpușna*. Serviciul religios a fost oficiat de un sobor de preoți, în fruntea căruia se găsea P. S. Episcop *Nicolae* al Clujului.

* FOIȘOARA *

CUVÂNT

rostit la inaugurarea noului an școlar în Satulung în legătură cu sfințirea unei icoane și a unei candelă

Azi ne-am înălțat prin rugăciune spre tronul ceresc al lui Dumnezeu, spre a-i cere oblăduirea părintească pentru anul școlar ce se începe.

Sântem întrați în ogorul unui nou period de muncă. Am făcut întocmai ca plugarul, care în revărsat de zori, înainte de a pune mâinile pe coarnele plugului pentru a-l implânta în pământul înțelenit, creștinul ridică ochii spre albastrul cerului, face o cruce, rostește cuvintele: „Doamne, ajută-mi” și apoi pornește la muncă.

În fața muncii care ne așteaptă, cererea pe care o adresăm lui Dumnezeu, ne va aduce spor la muncă și gânduri bune pentru fiecare.

Un an de școală este un an de ucnicie în meșteșugul cărții. Voi, dragi școlari, cu sufletele plâpânde pe care le aveți, căutați să vă folosiți de acest timp al primăverii vieții voastre și scrieți în suflete, cu muncă sârguincioasă de fiecare zi, sfa-

turile și cunoștințele ce vi se vor împărții și care vor da roade bune la timpul său.

Fiți cu dragoste și ascultare către luminătorii voștri, cu respect și cuviință față de toți ceilalți oameni, iar pentru conșcolari nutriți cea mai curată dragoste ca unor frați de ai voștri.

Și pentru că „începutul înțelepciunii este temerea de Dumnezeu”, căutați să vă apropiați de Dumnezeu prin rugăciune și prin fapte creștinești.

„Înțelepciunea nu pătrunde în sufletul viclean și nu sălășluiește în trupul supus păcatului, ea este duh iubitor de oameni, ea este mai frumoasă decât soarele, ea este pentru oameni comoară nesfârșită; ceice se folosesc de ea, se fac prietenii lui Dumnezeu, pentru darurile agonisite de învățătură”. Așa de frumos grăește înțeleptul Solomon despre înțelepciune.

Dar începutul acestui an mai are o bucurie: aceasta este prilejuită de dna și dl profesor universitar *Gh. Moroianu* din Cluj prin icoana și candelă dăruite școlai noastre.

În colțul de răsărit al acestei clase o candelă de argint va lumina icoana Sf. Nicolae, și va fi pentru voi, iubiți școlari, un îndemn la rugăciune și la viață pașnică și cinstită.

La lumina acestui dar să vă desvoltați gândurile și din candela luminii lui

Hristos să vă adăpați cu mir de mult preț: mirul faptelor creștine.

Dania aceasta aduce și o mângâiere bisericii, aceea că răspunde tuturor aceluia cari cred că știința de carte nu poate ținea tovărășie credinței în Isus Hristos.

Di profesor universitar *Dr. Gh. Moroianu* în calitate de om al școlai și fiu al acestui sat, nu putea să facă o manifestație mai nobilă decât aceasta pe care a făcut-o. Prin această icoană Dsa se arată potrivnic orăcărui duh de înstrăinare față de biserică și în același timp este un misionar din rândurile laicilor pentru virtuțile întru-chipate de sfinții Părinți. Icoana Sf. Nicolae este icoana bunătății, a milei și a dragostei pe care a avut-o acest sfânt Părinte.

Dragi școlari, ridicați ochii spre ea adesea și cereți dela Dumnezeu, ca să vă dăruiască aceste nestemate de podobă pentru suflete. Ce frumos este ca cineva să știe a-și interpreta cu folos pentru sine și pentru semenii viața sa.

Mulțumim doamnei și domnului profesor *Dr. Gh. Moroianu* pentru darul acesta de gingășie creștină și rugăm pe Dumnezeu să le dăruiască viață îndelungată și plină de mulțumire...

Pr. Gh. Șerbu

AVIZ

Terminându-se activitatea taberelor de muncă obștească a studenților premilitari și a echipelor fundației regale Principele Carol, — se îndrumă oficiile parohiale din localitățile cari au avut tabere de muncă oaștească să trimită în termen de opt zile raport detaliat asupra activității taberelor de muncă și a conlucrării organelor bisericesti cu ele.

Sibiu, 30 Septembrie 1937.

Consiliul arhiepiscopesc

INFORMAȚIUNI

Hirotoniri. Au fost hirotoniți întru presbiter următorii clerici: Marcu Păun-Jura pentru parohia Dealu Babii (prot. Jiu), Petru Ardelean pentru Blăjeni-Criș (prot. Zarand), Ilarie Căpănean pentru Racoșul de sus (prot. Odorhei), Ioan Branea pentru filiile Tălmăci și Feltrineli și Dr. Liviu Stan pentru postul de spiritual și profesor la Academia teologică „Andreiană” din Sibiu.

Un milion de lei pentru ridicarea unei biserici. Neamul Românesc din 27 I. c. scrie:

Cu prilejul congresului Ligii culturale, dl președinte prof. N. Iorga a donat suma de un milion lei pentru ridicarea unei biserici în cartierul românesc nou înființat la Copou, din Iași. Bani au și fost trimși comitetului de inițiativă, pentru ridicarea sfântului lăcaș.

Solemnitatea punerii pietrei fundamentale s'a făcut Duminecă după amiază, în cadrul unei grandioase solemnități. Din partea centralei Ligii culturale au participat dnii general M. Schina și arhitect Ghica-Budești, iar dela Iași întreg comitetul secției, sub președinția dlui profesor Dr. Corneliu Șumuleanu.

La solemnitate au participat, pe lângă I. P. S. mitropolit Nicodem al Moldovei, reprezentanții tuturor autorităților civile și bisericesti din localitate.

Cu acest prilej populația cartierului a trimis dlui profesor N. Iorga un act omagial, ca mulțumire pentru gestul dsale de creștin și mare român.

Act de donație. La apelul lansat de oficiul nostru parohial pentru repararea tablei de pe turnul bisericii, au subscriș în continuare următorii: Prefectura județului Brașov 10.000, dnii Vasile I. Jalea comerciant București 5000, Constantin Albuleț și soția din Cernatu 4000, Vasile Filip comerciant din Câmpina 3000, Gheorghe Moțoiu comerciant în Ploești 1000, Ioan Moțoiu comerciant în Ploești 1000, Nicolae Bunescu comerciant în Buzău 1000. Total 25.000 lei. — Despre donațiunile primite am făcut mențiune în cartea de aur a bisericii spre a fi pomenite pe veci numele și fapta marimoșilor donatori. Exprimăm călduroase mulțumiri celor ce ne dau mână de ajutor în răvna ce o avem de a ține în bună rânduială sfintele locașuri. — Pr. Silvestru Garcea, parohul bisericii ortodoxe române Cernatu-Brașov.

Elevi și profesori! La gimnaziul Ștefan cel Mare din Iași, elevii din clasa a IV s'au rugat de profesorul de limba română și diriginte al acestei clase, Traian Gheorghiu, ca acum la deschiderea anului școlar să pună în colțul clasei lor, la răsarit, *candela și icoana* Domnului nostru Isus Hristos, spre a se ruga, de dimineață, înainte de începerea cursurilor, așa cum de amar de ani am făcut-o cu toții, toate generațiile, și cum o vor mai face și de aici înainte. Profesorul diriginte, domnul Traian, însă, cunoscut ca amic al ideilor de dincolo de Nistru, a refuzat rugămintea elevilor și n'a permis să se pună în școală nici icoana Mântuitorului, nici candela cu unt de lemn. Dar și mai grav este iaptul, că însuși comitetul gimnaziului a ratificat hotărârea profesorului desprețuitor de lucrurile sfinte și de credința creștină. — Nu

creдем, că onoratul minister al educației naționale să aibă cunoștință de fapta domnului profesor Traian Gheorghiu și a comitetului pomenit. O cercetare se impune fără întârziere.

Societatea de lectură a studenților în teologie „Andrei Șaguna” dela Academia „Andreiană”, și-a ales pe anul societății 1937-38, următorul comitet: Președinte de onoare: profesorul Grigorie T. Marcu. Președinte: Petru Brudea an IV; vicepreședinte: Gheorghe Perian an IV; secretar general: Teodor Tripa an IV; secretar de ședințe: Viorel Suciu an IV; bibliotecar: Ioan Suciu an III; casier: Ioan Săbău an III; econom: Gheorghe Bota an II; vicebibliotecar: Traian Andrica an I; viceeconom: Dumitru Darjan an I. Comisia literară: Botoman Victor an IV, Mihailescu Miron an IV, Pinte Pavel an III, Teodor Nichifor an III, Dascăl Cornel an II, Hălmăgiu Ioan an II, Furnică Nicolae an I. Popa Gheorghe an I. Comisia de verificare: Președinte: Aurel Gh. Brăteanu an IV; membri: Pr. Virgil Runceanu an III, Andrei Aldea an II.

Se feresc și polonii de jidovime. Cu începerea noului an școlar, membrii ai partidului care combat primejdia pericunării în Polonia, s'au postat la ușile librăriilor jidovești în capitala polonă și n'au lăsat elevii să intre în acele prăvălii ca să-și cumpere cărți și rechizite școlare. Jidovimea furioasă strigă și protestează. Polonii însă, conștienți de pericolul ce-i amenință, nu se lasă impresionați de țipetele pistruiților, ci mai ales continuă mișcarea, împotriva jidanilor, în toate orașele țării.

Cântecul antireligios premiat. Guvernul roșu spaniol scrie lui Stalin, țarului roșu, că liga internațională a celor „Fără nici un Dumnezeu” cu sediul la Moscova, are astăzi în Spania 600 mii de membri. Liga a instituit un premiu, de 25 mii ruble, pentru cel mai bun cântec antireligios. E mai mult decât curioasă turbarea bezboinicilor împotriva lui Dumnezeu: dacă nu există Dumnezeu, la ce atâta svârcolire și luptă idioată: *contra Celui ce nu există!* E logica roșie.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Duminecă, în 3 Octombrie 1937, va predica părintele Tr. Scorobef.

CARTI ȘI REVISTE

Revista Teologică. Organ pentru știința și viața bisericească, apare lunar, sub patronajul I. P. S. Mitropolit Nicolae. Abonamentul pe un an: 260 lei. Redacția și administrația: Academia teologică, Sibiu, strada Mitropoliei 24-28. Redactor: profesorul Grigorie T. Marcu — Numărul pe Octombrie 1937 cuprinde: Diacon Grigorie T. Marcu: Unde ne sânt mecenaiții? Prof. I. B.: Preoții în biserica anglicană. Preot Aurel Radu: Problema sinuciderii. Preot I. Constantinescu: Artă și morală. Preot Mihael Neagu: Predica la Dumineca XVIII după Rusalii. Grigorie T. Marcu: Atitudini: Hristos și morală în statul etnocratic. Preot V. Coman, Gh. Malene, Grigorie T. Marcu și C. I. Sârbu: Mișcarea literară: Dumnezeu în natură. Despre numele divine. Teologia mistică. Bibliografia traducerilor în românește din literatura patristică. Das Johannes-Evangelium. Sfânta mănăstire Arnota. Gr. T. Marcu: Cronică: Deschiderea noului an școlar la Academia teologică „Andreiană”. Lupta contra concordatului iugoslav. Gr. T. Marcu: Note și informații.

„La sfânta Patriarhie”

Atelier special de argintărie și toate obiectele **bisericesti**
Dumitru D. Popescu & Fiu
Furnizorul Sf. Patriarhii, Mitropoliei, Episcopiei, și biserici din țară. Medaliat cu medalia de aur 1928-29-30-31. Aleea Patriarhii Nr. 1 (Bibescu Vodă, 16) București. Tramvaele 3, 15, 20 (18) 6-10

AVIZ

„HRISTOS ÎN ȘCOALĂ” volumul I, ediția a doua

„Hristos în școală” I, manualul catehetului ortodox pentru școala primară, care s'a epuizat la abia câteva luni după prima apariție din 1934, a ieșit acum într'o ediție nouă. Lucrarea este revizuită și complectată de autorul ei — părintele diacon D. CĂLUGĂR — și se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană din Sibiu. Cartea are 536+VIII pg., este legată în pânză și costă 220 Lei.

CONSILIUL ARHIEPISCOPESC

(59) 1-3

Nr. 241-1937

(54) 3-3

Concurs

Consiliul parohial al bisericii Sfântului Nicolae din Brașov-Schei, prin aceasta publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare, pentru pictarea bisericii celei mari în fresco și repararea picturii vechi din cele două paraclise.

Domnii pictori amatori sânt invitați a studia interiorul bisericii și a ne prezenta devize și oferte închise și sigilate la adresa: Consiliul parohial al bisericii Sf. Nicolae, Brașov, Piața Unirii 1.

Brașov, în 20 Septembrie 1937.

Președinte: Dr. N. Stinghe Secretar: Vasile Iordache

Nr. 396-1937

(60) 1-3

Concurs

Se publică concurs pentru întregirea parohiei vacante de clasa a II-a Bulzeștii de sus, din protopopiatul Zarand, cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Venitele sânt următoarele:

1. Salarul dela stat.
2. Stola obișnuită în parohie.
3. Casă parohială.

Cererea de concurs, cu toate documentele necesare și cu binecuvântarea arhierescă de a putea candida, se vor înainta în termen oficiului protopopesc ortodox român al Zarandului, în Brad, iar concurenții se vor prezenta în parohie cu încuviințarea prealabilă a protopopului, pentru a face cunoștință cu parohienii.

Oficiul protopopesc ortodox român al Zarandului.

Brad, la 22 Septembrie 1937.

Ioan Andreiu
protopop

Nr. 319-1937

(57) 3-3

Concurs

Se publică concurs pentru întregirea parohiei vacante de clasa III-a Socet cu filiile Poiana-Rechișelii și Runcul-mare, din protopopiatul Hunedoarei, cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acest post:

1. Casă parohială corăspunzătoare.
2. 4 jugăre fânaț.
3. Câte una măsură porumb smicurat (măsura la 30 litri), sau prețul de piață a unei măsuri de porumb smicurat dela fiecare familie din materă și filii.
4. Una zi de lucru de fiecare fum din materă și filii.
5. Stola obișnuită în parohie.
6. Salarul dela stat.

Cererea de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român al Hunedoarei, în termenul indicat.

Candidații vor anexa la cererile de concurs și concesiunea dela Prea Ven. Consiliu Arhiepiscopesc, că pot candida la această parohie.

Candidații se vor prezenta cu încuviințarea prealabilă a oficiului protopopesc, în vreo Duminecă sau sârbătoare la biserica, spre a fi cunoscuți de către parohieni. Hunedoara, 5 Septembrie 1937.

Oficiul protopopesc ortodox român al Hunedoarei în înțelegere cu consiliul parohial

Nicolae Suciu
protopop

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III-a (treia), Agârbici, din protopopiatul Mediașului, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salar dela stat.
2. Sesiune parohială 20 jug. 1050 st. pătrați arător și 2 jug. 412 stj. p. fânaț.
3. Casă parohială cu toate supraedificatele în stare bună.
4. Stola obișnuită în tract.
5. 5 stânjini lemne de foc din pădurea comunală. Tăiatul și adusul lemnelor privește pe preot.

Candidații îndreptățiți își vor trimite subsemnatului cererea de concurs, provăzută cu toate documentele necesare, anexând și autorizația de candidare dela Prea Ven. Consiliu Arhiepiscopesc, și cu avizul oficiului protopopesc se vor prezenta în parohie și în biserică la serviciul liturgic. Oficiul protopopesc în înțelegere cu consiliul parohial:

Mediaș, 3 August 1937.

Ioan Crăciun
protopop

Nr. 805-1937

(53) 3-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante, Șirnea, de clasa II-a, protopopiatul Bran, publicăm concurs — în înțelegere cu consiliul parohial — cu termen de 15 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Venitele parohiale sânt:

1. Salarul dela stat.
2. Venitele stolare aprobate de Ven. Consiliu Arhiepiscopesc cu ordinul Nr. 4544-1929.

Cererea de concurs, provăzută cu toate documentele necesare și cu autorizația de a candida dela Ven. Consiliu Arhiepiscopesc, se va înainta în termen oficiului protopopesc Bran, iar concurenții se vor prezenta în parohie, în vreo Duminecă sau sârbătoare, cu observarea dispozițiilor reglementare, spre a cânta, eventual a celebra, și a face cunoștință cu poporul dreptcredincios.

Vasile Stoicanea
protopop

Nr. 177-1937

(55) 3-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III-a Lăpușgiul inferior cu filia Ohaba, din protopopiatul Dobra, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Retribuțiunile împreunate cu acest post sânt:

1. Salar dela stat.
2. Sesiune parohială, dela materă 18 jugăre cad., ear la filie 2-5 jug.
3. Locuință în casa parohială, încă nu deplin terminată.
4. Birul profeș obișnuit, în bucate.
5. Stola, stabilită în toate parohiile tractului.

Petițiile de concurs, cu documentele necesare și încuviințarea de candidare dela Consiliul arhiepiscopesc, se vor înainta în termen oficiului protopopesc în Dobra, ear prezentarea în parohie se face cu avizul protopopului.

Dobra, la 9 April 1937.

Ioșif Morariu
protopop